

**QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR.IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Illum, 13 ta' Mejju 2024

Rik. Gur. Nru.: 179/2023 JPG

Kawza Nru.: 10

TS

Vs

YS

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-attur datat 12 ta' Marzu 2024 (Vide Fol 128), li jaqra hekk:

- 1) *Illi huma zzewgu f'Malta fl-10 Settembru 1994 liema zwiġ huwa registrat fir-Registru Pubbliku ta' Malta.*
- 2) *Illi miz-zwiġ tagħhom il-komparenti partijiet kellhom tifla wahda, RS, illi twieldet f'X illi ghalhekk illum ghandha X sena.*
- 3) *Illi l-partijiet ilhom jghixu separati ossia f'indirizzi separati u ma jiddependux minn xulxin finanzjarjament;*
- 4) *Illi l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti huwa fl-interess taz-zewg partijiet ghaliex jitnaqqas l-iskop tad-dizgwid ta' bejniethom. Minkejja illi llum il-partijiet jghixu hajja indipendenti minn xulxin, kemm finanzjarjament u kif ukoll emozjonalment, il-waqfien tal-komunjoni*

jgib il-beneficċju li l-partijiet jkunu jistghu jagixxu f'atti civili minghajr il-kunsens ta' xulxin u kif ukoll – a fortiori in vista tal-indipendenza surriferita – li ma jibqghux responsabbli ghad-djun li xi hadd minnhom jista' talvolta jagħmel;

- 5) *Illi għalhekk il-konvenuta mhux sejra ssofri xi pregudizzju, u certament mhux ser issofri minn xi pregudizzju sproporzjonat f' kaz illi dina l-Onorabli Qorti tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti;*
- 6) *Illi ma hemmx raguni 'l għaliex il-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti għandu jibqa' fis-sehh.*

Għaldaqstant, l-esponent jitlob bir-rispett illi dina l-Onorabli Qorti jogghobha:

- i. *Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-parti u dan a dispozizzjoni tal-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;*
- ii. *Tordna illi s-sentenza hekk mghotija tigi notifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u dan a dispozizzjoni tal-artikolu 55(5) tal-istess Kapitolu 16 tal-ligijiet ta' Malta;*
- iii. *Tiddikjara illi l-regim matrimonjali applikabbli bejn il-partijiet huwa dak tas-separazzjoni tal-assi.*

U dan taht dawk il-provedimenti illi dina l-Onorabli Qorti jogghobha taghti.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta.

Rat li l-atti tar-rikors u d-dokumenti esebiti ġew debitament notifikati skond il-liġi;

Rat ir-risposta tal-intimata datata 26 ta' Marzu 2024, li taqra hekk: (Vide Fol 131)

Illi hija qeghda taqbel mat-talbiet magħmulin minn zewgħa fir-rikors tiegħu,

b'dan illi jekk hemm spejjez involuti ghal dawn il-proceduri, dawn ghandhom ikunu nofs bin-nofs bejn il-partijiet.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha esebiti;

Ikkonsidrat;

Illi din hija sentenza wara talba maghmula mill-attur permezz ta' rikors datat 12 ta' Marzu 2024 fejn talbet lil din il-Qorti tordna il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet u dana ai termini tal-artikolu 55 (1) tal-Kodici Civili. Dan l-artikolu jipprovdi s-segweni:

“Il-qorti tista’, f’kull żmien matul is-smigh tal-kawża ta’ firda, fuq talba ta’ wiehed jew l-oħra mill-miżżewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taht amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-miżżewġin.”

Skond is-subinciz (2) tal-istess artikolu, l-ordni tal-waqfien tal-komunjoni ghandha tinghata b'sentenza u skont is-subinciz (3) l-ordni tal-waqfien tkun tghodd minn meta s-sentenza tghaddi *in gudikat*.

Illi r-raba sub-inciz tal-istess artikolu imbaghad jipprovdi illi:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti ghandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbat i pregudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.”

Illi kif inghad fis-sentenza fl-ismijiet: **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Marzu 2015:

“In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici jaghti l-fakolta’ lil parti jew oħra li “f’kull żmien matul is-smiegh tal-kawża ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun teżisti bejn il-konjugi.....t-talba għall-waqfien m’ghandhiex tinghata jekk parti tkun ser issofri “pregudizzju mhux proporzjonat.” Inoltre, l-oneru tal-

prova ta' dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat."

Il-Qorti tal-Appell ikkonfermat decizjoni moghtija mill-Qorti tal-Familja fejn qieset li l-intimat ma kienx ser isofri pregudizzju sproporzjonat bit-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti fil-mori tal-kawza. Ghall-kuntrarju, gie kkonsidrat mill-Qorti tal-Appell li t-terminazzjoni tal-komunjoni kien ser igib beneficcju inkwantu jevita li xi parti jew ohra taghmel xi dejn li, 'l quddiem, ikun jista' jigi addebitat lill-komunjoni.

Illi wkoll fil-kawza fl-ismijiet: **Desiree Lowell sive Desiree Lowell Borg vs Michael Lowell** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Ottubru 2015, fejn il-Qorti tal-Appell ikkonfermat li is-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) ntqal:

"...il-Qorti tosserva li l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ma jista' jkun ta' ebda pregudizzju ghas-sehem tal-attrici mill-assi li talvolta din tiskopri wara li twafget il-komunjoni, ghax il-waqfien tal-komunjoni jirreferi ghal futur u mhux ghal dawk l-assi li diga' dahlu u qeghedin fil-komunjoni anke jekk ad insaputa tal-attrici".

Il-Qorti tosserva illi filfatt ir-retroattivita ta' sentenza ghall-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti lanqas biss huwa permess mill-ligi, kif jidher mill-Artikolu 55 (3) tal-Kodici Civili illi jipprovdi espressament li: *"[l]- ordni ta' waqfien tkun tghodd bejn il-miżżewġin minn dakinhar tas-sentenza tal-appell jew, jekk ma jsirx appell, minn dakinhar illi jghaddi ż-żmien imholli ghall-appell..."*

Permezz tar-risposta datata 26 ta' Marzu 2024, l-intimata ma oggezzjonatx ghat-talba tal-attur b'dana illi l-ispejjez rigwardanti tali talba jkunu divizi bejn il-partijiet.

Illi ghalhekk, fid-dawl ta' dan kollu u in vista tan-nuqqas ta' opposizzjoni da parti, il-Qorti tqis illi m'hemm l-ebda ostakolu sabiex it-talbiet ta' TS jigu milqugha.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talbiet tal-attur u konsegwentement tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-partijiet ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, tiddikjara li r-regim matrimonjali applikabbli bejn il-partijiet minn issa 'l quddiem huwa dak ta' separazzjoni tal-assi, u tordna n-notifika ta' din is-sentenza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjez tal-attur.

Spejjez riservati ghal gudizzju finali.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur